

Turun vammaisneuvoston vuoden 2019 toimintakertomus

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvostojen toiminta perustuu kuntalain 28 §: ään, jonka mukaan vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto. Vammaisneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Kunnanhallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä.

Vammaisneuvoston tarkoituksena on vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikku-
misen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Vammaisneuvoston tehtävänä on mm. edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden, vammaisjärjestöjen ja julkisten yhteisöjen yhteistyötä kaupungissa ja tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa. Vammaisneuvosto tekee yhteistyötä muiden vaikuttajaryhmien sekä konsernihallinnon asiakkuudet ja osallisuus – vastuualueen kanssa. Vammaisneuvosto kutsuu kaksi kertaa vuodessa kaupungin alueella toimivien vammaisjärjestöjen edustajat yhteiseen yhteistyö- ja neuvottelutilaisuuteen.

Kaupunginhallituksen 8.2.2016 § 58 vahvistaman toimintasäännön mukaan kaupunginhallitus valitsee toimikauttaan vastaavaksi ajaksi vammaisneuvostoon kymmenen (10) varsinaista jäsentä ja kullekin varajäsenen. Viisi (5) varsinaista jäsentä ja heidän varajäsentään edustavat vammaisjärjestöjä ja viisi (5) jäsentä ja heidän varajäsentään edustaa kaupunginhallituksen nimeämiä luottamushenkilöitä. Kaupunginhallitus nimeää vammaisneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Toinen näistä valitaan vammaisjärjestöjen edustajista ja toinen luottamushenkilöiden edustajista. Puheenjohtajuus vuorottelee luottamushenkilöiden ja vammaisjärjestöjen edustajien välillä. Vammaisneuvoston sihteerinä toimii kaupungin nimeämä viranhaltija tai työntekijä. Toimikaudella 2017 – 2019 on puheenjohtajana toiminut vammaisjärjestön edustaja.

Toimintasäännön mukaan Turussa toimivia vammaisjärjestöjä pyydetään tekemään esitys vammaisneuvoston jäseniksi ja varajäseniksi. Esityksen valmistelemiseksi kaupunki järjestää kaikille avoimen tilaisuuden vammaisneuvoston toiminnasta, tavoitteista ja yhteistyöstä kaupungin ja muiden vaikuttajaryhmien kanssa.

Asiakkuudet ja osallisuus –vastuualue järjesti Turun vammaisneuvoston ja Turun vanhusneuvoston toimintaa, tavoitteita ja työskentelyä sekä jäsenen tehtäviä koskevan avoimen informaatiotilaisuuden Ruusukorttelin hyvinvointikeskuksessa 4.6.2019. Kutsu tilaisuuteen julkaistiin Kaupunkilehti Turkulaisessa ja lähetettiin tiedossa oleville ao. järjestöille sähköpostitse. Tilaisuuden jälkeen järjestöillä oli 20.6.2019 mennessä mahdollisuus ilmoittaa ehdokkaansa Turun kaupungille. Ehdokkaita oli yhteensä 11, joista neljä oli uusia. Ehdokkaista neljä oli miehiä ja seitsemän oli naisia.

Asiakkuudet ja osallisuus- vastuualueen ehdotus vammaisjärjestöjen edustajiksi perustui asiakkuudet ja osallisuus -vastuualueella määritelyihin valintakriteereihin. Ehdotuksessa pyrittiin huomioimaan toiminnan jatkuvuus ja uudistuminen. Tavoitteena oli muodostaa mahdollisimman laaja ja monipuolinen Turun vammaisjärjestöjen verkosto, jossa osa jäsenistöstä edustaa edellisen vammaisneuvoston kokemusta ja osaamista ja osa ei ole aiemmin kuulunut neuvostoon. Vammaisneuvosto toimikaudelle 2019–2021 asetettiin siten, että vammaisneuvoston jäsenet ja varajäsenet valittiin vammaisjärjestöjen ehdotusten pohjalta asiakkuus- ja osallisuus – vastuualueen vahvistamien valintakriteerien mukaisesti sekä luottamuselintoimikunnan 15.8.2019 tekemän ehdotuksen pohjalta ja puheenjohtajaksi nimitettiin Olli Nordberg ja varapuheenjohtajaksi Pirkko Heino.

Vammaisneuvosto 2019-2021

Jäsen	Varajäsen
Pirkko Heino varapuheenjohtaja Turun Seudun Selkäyhdistys ry	Eija Isaksson Turun Kuuloyhdistys ry
Päivi Holm Turun Seudun Invalidit ry	Leila Häkkinen Turun Vammaisjärjestöt ry (nyk. nimi Varsinais-Suomen Vammais- ja Pitkäaikais-sairausjärjestöt VAPI ry)
Merja Jämsäläinen Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry	Markku Mäkelä Varsinais-Suomen munuais- ja maksayhdistys ry
Valto Ruohonen Turun Mielenterveysyhdistys ITU ry	Maisa Saloniemi Turun Kehitysvammaisten Tuki ry
Markku Vuorinen Kynnys ry	Arja Roos Turun Tapaturma- ja Sairausinvalidit ry

Luottamushenkilöedustajat:

Jäsen	Varajäsen
Jaana Hernelahti	Inna Nurmi
Olli Nordberg, puheenjohtaja	Jukka Väisänen
Veijo Lehtonen	Pentti Sonck
Joel Kivirauma	Alpo Lähteenmäki
Tarja Nenn	Raili Meltovaara

Vammaisneuvoston toimintasääntö

Turun vammaisneuvosto on kaupungin ja sen alueella toimivien vammaisjärjestöjen, kaupungin palveluksessa olevien työntekijöiden ja luottamushenkilöiden yhteistyöelin tehtäväalueellaan.

Turun vammaisneuvoston toimintasäännön 2 § mukaisesti sen tehtäviin kuuluu vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vammaisneuvoston tehtäviin kuuluu:

1. Edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden, vammaisjärjestöjen ja julkisten yhteisöjen yhteistyötä kaupungissa.
2. Tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa.
3. Laatia toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä antaa toimintakertomus.
4. Hoitaa muut vammaisneuvoston tehtäväalueeseen kuuluvat ja kaupunginhallituksen määräämät tehtävät.

Kaupunginhallitus valitsee toimikauttaan vastaavaksi ajaksi vammaisneuvostoon kymmenen varsinaista jäsentä ja kullekin varajäsenen. Viisi varsinaista jäsentä ja heidän varajäsentään edustaa vammaisjärjestöjä ja viisi jäsentä ja heidän varajäsentään edustaa kaupunginhallituksen nimeämiä luottamushenkilöitä. Turussa toimivia vammaisjärjestöjä pyydetään tekemään esitys vammaisneuvoston jäseniksi ja varajäseniksi. Vammaisneuvostolla on tarvittaessa oikeus kuulla asiantuntijoita sekä asiakohtaisesti nimetä keskuudestaan työryhmiä.

Vammaisneuvosto tekee yhteistyötä konsernihallinnon asiakkuudet ja osallisuusvastuualueen ja muiden vaikuttajaryhmien kanssa. Vammaisneuvosto kutsuu kaksi kertaa vuodessa kaupungin alueella toimivien vammaisjärjestöjen edustajat yhteiseen yhteistyö- ja neuvottelutilaisuuteen.

(Vammaisneuvoston toimintasääntö, voimaan tullut 8.2.2016.)

Vammaisneuvoston kokousten sihteerinä ja esittelijänä sekä päätösten toimeenpanijana toimii VTM, sosiaaliamies Sari Huusko ja teknisenä sihteerinä elokuusta 2019 alkaen toimistosihteerinä Sari Suuronen Turun kaupungin hyvinvointitoimialan hallintopalveluista.

Vakituisena osallistuja vammaisneuvoston kokouksissa ja tiiviissä yhteistyössä toimii Turun seudun esteettömyyskoordinaattori Jyri Kuparinen. Esteettömyyskoordinaattorilla on kokouksissa ja pöytäkirjassa oma kohtansa; esteettömyyskoordinaattorin ajankohtaiset asiat.

Kokoukset

Vuonna 2019 vammaisneuvostolla oli 13 kokousta. Asiakohtia kokouksissa oli 120 kappaletta. Kokousten pöytäkirjat ovat nähtävillä kaupungin nettisivuilla (www.turku.fi/vaikuttajaryhmat).

Varsinaisten kokousten lisäksi vammaisneuvosto kutsui koolle Turun alueen vammaisjärjestöjä kahteen yhteiskokoukseen, jotka pidettiin 14.5.2019 ja 14.11.2019. 14.5.2019 yhteiskokouksessa vaikuttajaryhmien valintamenettelystä kertoi osallisuuden erityisasiantuntija Mirja Teräs konsernihallinnosta. Vammaispalvelujohtaja Kaisa Kiiski esitteli Kuusikko-kuntien vertailutuloksia.

14.11.2019 yhteiskokouksessa käsiteltiin Fölin toimintaa. Puhujana oli joukkoliikennejohtaja Sirpa Korte. Lisäksi uusi vammaisneuvosto esittäytyi vammaisjärjestöille.

18.12.2019 kokoukseen kutsuttiin myös varajäsenet. Puheenjohtaja ja sihteeri esittelivät vammaisneuvoston toimintaa ja tehtäviä.

Vammaisneuvoston edustaminen

Vammaisneuvoston ja muiden vaikuttajaryhmien toimintaa esiteltiin kaupunginhallituksen iltakoulussa 6.5.2019.

Vammaisneuvoston varapuheenjohtaja Pirkko Heino esitteli vammaisneuvoston toimintaa Rikosuhripäivystyksen vapaaehtoisille 12.2.2019 sekä 5.11.2019 alusti VAPIRy:n järjestämässä "Osallisuus osana arkea"-seminaarissa aiheesta "Vammaisneuvosto osallisuuden edistäjänä".

Julkisten rakennusten ja alueiden esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen

Vammaisneuvosto päätti kokouksessaan 24.1.2019, että vammaisneuvosto tulee keskustelemaan ja tekemään toimenpide-ehdotuksia vammaisneuvoston osallisuuden tehostamiseksi julkisten rakennusten ja alueiden rakentamis- ja korjaussuunnitelmien laatimisessa. Vammaisneuvosto päätti ottaa vuoden ykköskohteeksi Keskustan keskitetyn asiakaspalvelupisteen (Kauppatorin Monitori) esteettömyyden ja saavutettavuuden kehittämisen ja arvioinnin.

Talvikunnossapitopalaveriin kunnossapidon kanssa 4.6.2019 osallistuivat esteettömyyskoordinaattorin lisäksi Päivi Holm ja Merja Jämsäläinen.

Vammaisneuvoston jäsen Päivi Holm osallistui Impivaaran uimahallin esteettömyyskartoitukseen.

Koulutustilaisuudet ja seminaarit

Vammaisneuvostojen neuvottelupäivät 27.-28.11.2019 Vantaalla. Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE:n järjestämät vammaisneuvostopäivät. Vammaisneuvosto osallistui jälkimmäiseen päivään 28.11.2019. Aiheina olivat mm. Asiakkaiden ja järjestöjen rooli vammaispalvelujen järjestämisessä ja hankintaprosesseissa (Sirkka Sivula ja Martina Nygård, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos)

Mitä vammaisneuvoston tulisi tietää saavutettavuudesta ja esteettömyydestä? (Niina Kilpelä, ympäristöministeriö ja Viena Rainio, Etelä-Suomen aluehallintovirasto)

Lisäksi ryhmätyöskentelyjen aiheina olivat esteettömyys ja saavutettavuus, vammaisneuvostotoiminnan ABC ja osallistamisen hyvät käytännöt.

Neuvottelupäivään osallistuivat puheenjohtaja Olli Nordberg, varapuheenjohtaja Pirkko Heino, jäsenet Merja Jämsäläinen, Tarja Nenn, Valto Ruohonen ja Markku Vuorinen sekä esteettömyyskoordinaattori Jyri Kuparinen sekä sihteeri Sari Huusko.

Vammaisneuvoston kokouksissa vierailleet asiantuntijat

14.2.2019 Järjestö-sote-hanke 113:n sote-muutosorganisaation sihteeri, erikoissuunnittelija Pirjo Valtonen kertoi maakuntauudistuksen valmistelusta ja maakuntien vastuulle tulevista palveluista.

20.3.2019 sosiaalityöntekijä Anne Valtere esitteli vammais- ja vanhusneuvostojen yhteisessä kokouksessa Turun kaupunginsairaalan ja Kaskenlinnan kuntoutusosastojen sosiaalityötä.

23.5.2019 sivistystoimen toimialajohtaja Timo Jalonen esitteli Monitoimitalo Ypsilonia ja kertoi koulujen esteettömyydestä ja erityisopetuksesta.

24.10.2019 vammaispalvelujohtaja Kaisa Kiiski kertoi Vammais- ja kehitysvamma-palvelujen asumispalvelujen valvonnasta.

Muut tilaisuudet

Vammaisneuvosto osallistui YK:n vammaistenpäivän juhlaan 3.12.2019 Ruusukorttelissa.

Vammaisneuvoston vuonna 2019 antamat lausunnot ja kannanotot

Hyvinvointitoimialalle:

Vammaispalvelulain mukaisen päivätoiminnan kilpailutuksen markkinavuoropuhelu ja vammaisneuvoston näkemys kilpailutuksen kriteereiksi. 14.2.2019.

Vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun ostopalvelun optiovuoden 1.3.2020-28.2.2021 käyttöönotto. 25.4.2019.

Vammaisneuvoston kannanotto kaupungin talouden sopeuttamisohjelmaan ja sopeuttamistoimenpiteisiin 2020-2023. 12.12.2019

Kaupunginhallitukselle:

Ammatillisen koulutuksen kampuksen tarveselvitys. 6.6.2019

Kaupunkiympäristötoimialalle:

Vammaisneuvoston lausunto Keskustan keskitetyn asiakaspisteen rakennussuunnitelmasta 14.2.2019.

Kakolanmäen Funikulaarin kustannusten nousu; esteettömyysratkaisut 14.2.2019.

Lausunto Ruusukorttelin kaavamuutoksesta 6.6.2019

Lausunto Ammatillisen kampuksen tilatarveselvityksen johdosta 6.6.2019

Tilapalvelukeskukselle:

Hyvinvointitoimialan lausunto Runosmäen monitoimitalon hankesuunnitelmasta. 23.5.2019

Vuoden 2020 toimintasuunnitelma

Vammaisneuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2020 hyväksyttiin 24.10.2019 ja se on luettavissa vammaisneuvoston nettisivulla www.turku.fi/vammaisneuvosto

